

שבת דף ט

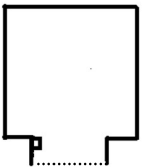
אמר מר ובלבד שלא יטול מבעל הבית ונותן לעני, מעני ונותן לבעל הבית, ואם נטל ונתן - שלשתן פטורין.

אחרים אומרים: אסקופה משמשת שתי רשויות, בזמן שהפתח פתוח - כלפנים, פתח נעול - כלחוץ.

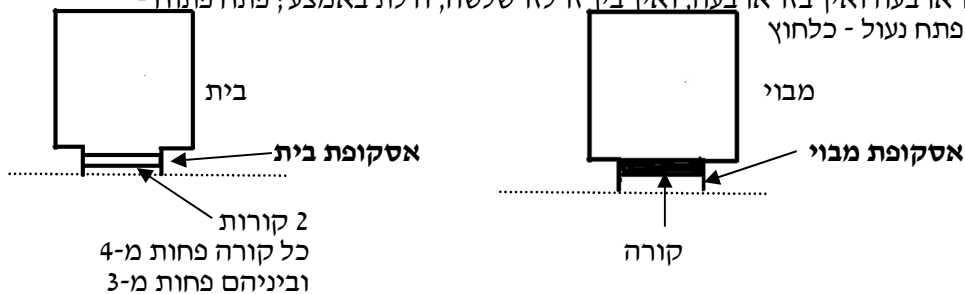
קושי: לפי רב חמא בר גוריא אמר רב: תוך הפתח (של מבוי) צריך לחי אחר להתירו! ובתוספתא לא הזכירו בכלל שיש לחי אז איך אפשר כשהדלת פחותה, לטלטל מהאסקופה לתוך הבית? הרי זה כרה"ר!

וכי תימא: דלית ביה ארבעה על ארבעה - והאמר רב חמא בר גוריא אמר רב: תוך הפתח, אף על פי שאין בו ארבעה על ארבעה - צריך לחי אחר להתירו!

תירוצ 1: אמר רב יהודה אמר רב: הכא באיסקופת מבוי עסקינן, חציו מקורה וחציו שאינו מקורה, וקירוי כלפי פנים; פתח פתוח - כלפנים, פתח נעול - כלחוץ.

תירוצ 2: רב אשי אמר: לעולם באיסקופת בית עסקינן, וכגון שקירה בשתי קורות שאין בזה ארבעה ואין בזה ארבעה, ואין בין זה לזה שלשה, ודלת באמצע; פתח פתוח - כלפנים, פתח נעול - כלחוץ.

צמצום ההלכה בבביתא: ואם היתה איסקופה גבוהה עשרה ורחבה ארבעה - הרי זו רשות לעצמה. מסייע ליה לרב יצחק בר אבדימי. דאמר רב יצחק בר אבדימי, אומר היה רבי מאיר: כל מקום שאתה מוצא שתי רשויות והן רשות אחת, כגון עמוד ברשות היחיד גבוה עשרה ורחב ארבעה (שיש רה"י ורה"י) אסור לכתף עליו, גזירה משום תל ברשות הרבים. (מדאורייתא אפשר לטלטל בין רה"י לרה"י)

משנה. לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה עד שיתפלל, לא יכנס אדם למרחץ ולא לבורסקי ולא לאכול ולא לדין. ואם התחילו - אין מפסיקין. מפסיקין לקריאת שמע ואין מפסיקין לתפלה.

סמוך למנחה?

אלא סמוך למנחה קטנה
"אם התחילו אין מפסיקין"

קושי: אילימא למנחה גדולה
אמאי לא? האיכא שהות ביום טובא!

נימא תיהוי תיובתא דרבי יהושע בן לוי, דאמר רבי יהושע בן לוי: כיון שהגיע זמן תפלת המנחה - אסור לאדם שיטעום כלום קודם שיתפלל תפלת המנחה!

תירוץ 1: מנחה גדולה ומדובר בדברים שנמשכים הרבה זמן
תירוץ 2: מנחה גדולה ומדובר בדברים רגילים אך בכל מקרה יש לגזור שמא יקרה משהו וייקח יותר זמן וישכח להתפלל

דעת הגמרא	דעת רב אחא בר יעקב
בתספורת	תספורת רגילה גזירה שמא ישבר הזוג
מרחץ	לחזיע בעלמא גזירה שמא יתעלף
לבורסקי	לעיוני בעלמא דילמא חזי פסידא בזביניה ומטריד
לאכול	בסעודה גדולה בסעודה קטנה דילמא אתי לאמשוכי
לדין	בגמר הדין דילמא חזי טעמא וסתר דינא

אם התחילו אין מפסיקין – מתי נחשב התחלה?

בתספורת	משיניח מעפורת של ספרין על ברכיו
מרחץ	משיערה מעפרתו הימנו
לבורסקי	משיקשור בין כתיפיו
לאכול	רב אמר: משיטול ידיו ורבי חנינא אמר: משיתיר חגורה
	ולא פליגי. הא – לן (לנו – בבל), והא – להו (להם א"י)

דין: אמר אביי הני חברין בבלאי למאן דאמר תפלת ערבית רשות, כיון שהתיר חגורתו, מותר להמשיך סעודתו

קושי: מכאן אפשר להסיק שלמאן דאמר חובה – הוא צריך להספיק - והא תפלת מנחה, דלכולי עלמא חובה היא, ותנן **אם התחילו אין מפסיקין**. ואמר רבי חנינא: משיתיר חגורו!

תירוצים

מנחה – אין מפסיקין	ערבית – מפסיקין
1 תירוץ	לא שכיחא שכרות
2 תירוץ	כיון דקביעא לה זימנא - מירתת ולא אתי למפשע
	שכיחא שכרות כיון דכולא ליליא זמן ערבית - לא מירתת ואתי למפשע